

Παρεμβάσεις στην σύγχρονη κοινωνία - Τόμος Β΄

Οί νέοι μας ἀπεχθάνονται τόν τυπικό έορτασμό τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν καί ἔθνικῶν έορτῶν καί γι' αὐτό προσπαθοῦν μέ κάθε τρόπο νά ἔχουν μιὰ ἄλλη προσέγγιση σ' αὐτές. Ἀπεχθάνονται τίς τυπικότητες καί τίς συμβατικότητες, γιατί ἡ νεανική ἡλικία εἶναι πλασμένη γιά τά ἀληθινά καί τά μεγάλα. Ἀκριβῶς δέ ἡ Ἐκκλησία μέ τήν περίοδο τῆς Μ. Σαρακοστῆς ἀνταποκρίνεται σ' αὐτήν τήν ἀναζήτηση. Ἀπαντᾷ στά ὑπαρξιακά προβλήματα πού ἀπασχολοῦν κυρίως τούς νέους, ἀποφεύγει τήν τυποποίηση τῆς ζωῆς καί τόν συμβιβασμό μέ τούς συμβιβασμούς. Δέν ὑπάρχει χειρότερο πράγμα ἀπό τό νά τυποποιῆται ἡ ζωή καί νά γίνεται κονσερβοποιημένο προϊόν πού δέν βοηθᾷ τόν ὀργανισμό τοῦ ἀνθρώπου ...

... Ἡ σύγχρονη παιδαγωγική δίνει μεγάλη σημασία ὄχι τόσο στά λόγια ὅσο στά βιώματα. Συνιστᾷ ὅτι πρέπει νά προσφέρουμε στά παιδιά βιώματα ἀγάπης, ἐλευθερίας, στοργῆς κ.λ.π. Ἀκριβῶς δέ αὐτή ἡ περίοδος ἐκπληρώνει αὐτόν τόν σκοπό, γι' αὐτό καί συνδέεται μέ τούς νέους.

Οί νέοι καί ἡ Μ. Σαρακοστή

* * *

Ὁ ἅγιος εἶναι καί καλός, ἀλλά ὁ καλός ἄνθρωπος δέν σημαίνει ἀπαραίτητα ὅτι εἶναι καί ἅγιος. Γι' αὐτό λέμε πῶς ἡ ἀγιότητα ἑνός ἀνθρώπου μαρτυρεῖται ἀπό τά λείψανά του καί ἀπό τά θαύματα πού γίνονται. Καί αὐτό εἶναι φυσική συνέπεια τῆς ὑπάρξεως τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ στά σώματα τῶν ἁγίων ...

... Τά λείψανα τῶν ἁγίων εἶναι ἀπόδειξη ὅτι καταργήθηκε ὁ θάνατος. Πάνω σ' αὐτά μέ τήν δύναμη τοῦ Χριστοῦ νικήθηκε ὁ θάνατος, οἱ νόμοι τῆς φθορᾶς. Καθώς προσκυνοῦμε τά ἄφθαρτα λείψανα τῶν ἁγίων μας, τά ὅποια θαυματουργοῦν καί εὐδοιάζουν καταλαβαίνουμε καλά ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ὕπνος, ὅτι

τά σώματά τους κοιμοῦνται ἕως τήν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ὁπότε ἡ ψυχή τους θά εἰσέλθῃ πάλι μέσα σ' αὐτά, θά ἀναστηθοῦν, θά ξυπνήσουν ἀπό τόν ὕπνο, γιά νά ἀπολαύσουν καί αὐτά τήν αἰώνια ζωή.

Τά λείψανα τῶν ἁγίων

* * *

Δέν πρέπει ὁμως νά θεωρήσουμε τούς Τρεῖς Ἱεράρχες, ὅπως καί ὄλους τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐπιστήμονες θεολόγους πού ἐργάζονταν ἐγκεφαλικά γύρω ἀπό τά σοβαρά θέματα τῆς πίστεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλά πρέπει νά τούς δοῦμε περισσότερο ὡς ποιμένες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὑπῆρξαν καί θεολόγοι καί ποιμένες.

Ἄλλωστε, στήν Ὁρθόδοξη Παράδοση δέν ὑπάρχει διαφορά μεταξὺ θεολογίας καί ποιμαντικῆς ...

... Ἡ διάκριση μεταξὺ θεολογίας καί ποιμαντικῆς εἶναι ἀπόρροια καί καρπός τῶν δυτικῶν ἐπιρροῶν καί εἶναι ξένη πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση ...

Οἱ Χριστιανοί ἀποτελοῦν τό λογικό ποίμνιο τοῦ Θεοῦ καί οἱ πνευματικοί ἄρχοντες, οἱ Κληρικοί ὅλων τῶν βαθμῶν, εἶναι οἱ πνευματικοί ποιμένες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ...

... Ἐπομένως, στό ποίμνιο τοῦ Θεοῦ, τήν ἱερά καί λαμπρά ποίμνη, ἀνήκουν τόσο οἱ κατά Χάριν Θεοῦ ποιμαίνοντες Κληρικοί, ὅσο καί οἱ κατά Χάριν Θεοῦ ποιμαινόμενοι λαϊκοί. Ἄν δωρεά εἶναι τό νά ποιμαίνῃ κανεῖς, ἄλλο τόσο δωρεά καί χάρισμα εἶναι τό νά ποιμαίνεται γιά τήν σωτηρία. Ὅσο κανεῖς εἶναι πρόβατο λογικό τοῦ Χριστοῦ, τόσο καί μπορεῖ νά ἀναδειχθῇ ποιμὴν λογικῶν προβάτων ...

... Ὁ Ποιμὴν δέν πρέπει νά ἐπαίρεται γιά τό ἀξίωμα, γιατί στήν πραγματικότητα ἡ ποιμαντική δέν εἶναι ἀξίωμα κοσμικό, ἀλλά διακονία καί μάλιστα θεραπευτική διακονία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ...

... Ἡ οὐσία καί ὁ σκοπός τῆς ποιμαντικῆς εἶναι ἡ θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου, καί μάλιστα ἡ θεραπεία τῶν ψυχικῶν νοσημάτων πού ἀπαιτεῖ μεγαλύτερο ἀγῶνα καί θυσία. Γι' αὐτό ἡ ποιμαντική εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐπιστήμη. Μόνον μέσα ἀπό τὴν αἴσθηση καί τὴν εἰκόνα τῆς συγχρόνου ψυχιατρικῆς μπορούμε νά καταλάβουμε τὴν μεγάλη ἀξία, τὴν σπουδαιότητα, ἀλλὰ καί τὴν θυσία καί τὴν προσφορά τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες καί ἡ ποιμαντική

* * *

Ὅταν ἀσχολούμαστε μέ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἀγωγή τῶν παιδιῶν προσέχουμε πάρα πολὺ δύο βασικά σημεῖα. Τό πρῶτο ὅτι κάνουμε τὰ πάντα γιὰ νά μὴν ἀποκτήσουν τὰ παιδιά κακὴ εἰκόνα γιὰ τόν Θεό, νά μὴ διασπάσουν τόν σύνδεσμο μέ τόν Θεό ὅ,τι κι ἂν γίνῃ, νά μπορούν νά σκέπτονται τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα καί τόν Οἶκο Του, ἔστω κι ἂν βρίσκονται στὴν ἀσωτεία, ὅπως ἔγινε στὸν ἄσωτο υἱό τῆς σχετικῆς παραβολῆς. Ἡ σκέψη τοῦ πατέρα του ἔγινε ἱκανὴ νά τόν ὀδηγήσῃ στὴν μετάνοια καί τὴν ἐπιστροφή. Μπορεῖ νά κάνουμε πολλὰ λάθη κατὰ τὴν ἀγωγή, ἀλλὰ ποτέ αὐτό δέν πρέπει νά ἔχη συνέπειες στὴν σχέση τῶν παιδιῶν μέ τόν Θεό. Πάντοτε πρέπει νά διατηροῦν τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ Πατέρα πού ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο. Τό δεύτερο εἶναι ὅτι ἀναπτύσσουμε στὰ παιδιά τὴν αἴσθηση τῆς Ἐκκλησίας καί τὰ εἰσάγουμε στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ. Κάνουμε τὰ πάντα γιὰ νά βιώσουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι πνευματικὴ οἰκογένεια μέσα στὴν ὁποία γίνεται ὑπέρβαση τοῦ ἀτομικοῦ καί τῆς λεγομένης βιολογικῆς ζωῆς. Καί μάλιστα μέ τὴν ἀντίληψη ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι οἰκογένεια συνδέουμε καί τὴν εἰκόνα ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι Νοσοκομεῖο καί θεραπευτήριο καί ὄχι ἀπλῶς μιὰ συνάθροιση «καλῶν» ἀνθρώπων μέ ἀνθρωποκεντρικά κριτήρια.

Αὐτὰ τὰ δύο σημεῖα εἶναι πολὺ βασικά καί ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν. Παράλληλα μέ αὐτὰ πρέπει νά ἀποκτή-

σουν τήν αἴσθησι ὅτι οἱ κατ' ἐξοχήν φορεῖς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς εἶναι οἱ ἅγιοι, ὅπουδήποτε κι ἂν ὑπάρχουν, ὅποτεδήποτε κι ἂν ἔζησαν. Ἐμεῖς ὡς ἐμπαθεῖς ἄνθρωποι μπορεῖ νά κάνουμε πολλά λάθη στήν ζωή μας, ἀκόμη καί κατά τήν διάρκεια τῆς ἀγωγῆς, ἀλλά οἱ ἅγιοι εἶναι ἀύθεντικοί φορεῖς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος.

Ἔνας τρόπος ἐκκλησιαστικῆς ἀγωγῆς